

Otteita tililuettelomallista kunnille ja kuntayhtymille
Suomen Kuntaliitto, Helsinki, 2006

TULOSLASKELMAN TILIT

2.12.2. Muut toimintakulut

Olennaiset (organisaationne toiminnan kannalta olennaiset ei kunnan kannalta) käyttöomaisuuden myyntitappiot kirjataan muihin kuluihin. **Nämä myyntitappiot on eriteltävä tilinpäätöksen liitetiedoissa.**

Vähäiset käyttöomaisuuden myyntitappiot esitetään tulos laskelmassa poistojen oikaisuna. Satunnaisina kuluina esitetään olennaiset myynti tappiot silloin, kun (kunta) organisaatio luopuu kokonaan toiminnasta, jossa käyttöomaisuutta on käytetty.

2.17 Rahoitustuotot

Rahoituksen tuotoista ilmoitetaan erikseen korkotuotot ja muut rahoitustuotot.

2.17.1 Korkotuotot

Korkotuotoissa ilmoitetaan antolainoista, muista sijoituksista ja talletuksista sekä maksuliikennetileiltä saadut korkotuotot suoriteperusteen mukaisesti jaksotettuna.

2.17.2 Muut rahoitustuotot

Muihin rahoitustuottoihin sisällytetään verotilityskorot ja -korotukset, osingot ja osuuspääomien korot, liikelaitoksen tai muun taseyksikön peruspääoman tuotto, korvaus jäännöspääomasta laskennallisesti eriytetyltä liiketoiminnalta, viivästyskorot sekä kurssivoitot rahoituslainoista ja arvopapereiden myyntivoitot. Katso rahoitustuottojen ja – kulujen selostus kohdasta Muut rahoituskulut.

2.18 Rahoituskulut

Rahoituskuluissa ilmoitetaan erikseen korkokulut ja muut rahoituskulut. Toiminta- tai rahoitusavustusta liikelaitokselle tai muulle taseyksikölle ei käsitellä rahoituskuluna vaan kuluryhmässä avustukset.

2.18.1 Korkokulut

Korkokuluihin kuuluvat pitkäaikaisista ja lyhytaikaisista lainoista maksetut korot.

2.18.2 Muut rahoituskulut

Muita rahoituskuluja ovat mm. korvaus peruspääomasta liikelaitokselta tai muulta taseyksiköltä tai korvaus jäännöspääomasta laskennallisesti eriytetyltä liiketoiminnalta (kunnalle). Muihin rahoituskuluihin ja muihin rahoitustuottoihin on tililuettelossa otettu omat tilit kutakin toteutettua eriyttämisvaihtoehtoa varten, koska näitä tarvitaan Tilastokeskuksen tilinpäätösarviotilastoissa ja neljännesvuositilastossa. Näissä tilastoissa kysytään tietoja kunnan tuloslaskelmasta rahoituslaskelmasta, investoinneista ja eräistä taseen eristä. Tilastoissa kunnan liikelaitosmallia noudattavia liikelaitoksia ei yhdistetä rivi riviltä

tilastotietoihin. Sen sijaan muun taseyksikön ja laskennallisesti eriytetyn liiketoiminnan tiedot sisällytetään tilastoon rivi riviltä kuitenkin niin, että tilastoon ei oteta mukaan sellaisia eriä, jotka sisältyvät sekä kunnan rahoitusmenoihin että rahoitustuloihin, esimerkiksi muun taseyksikön kunnalle maksamat korot tai päinvastoin (kunnan muulle taseyksikölle maksamat korot) tai korvaus peruspääomasta eikä vastaavanlaisia rahoituslaskelman tai taseen eriä.

Muita rahoituskuluja ovat lisäksi mm. verotilityskorot, viivästyskorot, takaus- ja luottoprovisiot samoin kuin muut koron lisäksi rahoituslainasta johtuvat kulut kuten esimerkiksi kurssitappiot sekä lainasaamiin ja rahoitusomaisuuteen kuuluvien arvopapereiden ja muiden sellaisten rahoitusvarojen arvonalentumiset. Lainasaamisista aiheutuneet luottotappiot ovat myös muihin rahoituskuluihin sisältyviä arvonalentumisia.

Lisäksi rahoituskuluissa esitetään arvonalentumiset pysyviin vastaaviin kuuluvien muiden sijoitusten kuin käyttöomaisuusosakkeiden ja -osuuksien, joille ei ole ennakoitavissa rajallista taloudellista vaikutusaikaa eikä niistä tehdä suunnitelman mukaisia poistoja, hankintamenoista. Käyttöomaisuusosakkeiden ja -osuuksien arvonalennukset esitetään poistojen ja arvonalentumisten ryhmän erässä arvon-alentumiset.

Pysyviin vastaaviin kuuluvista sijoituksista on tehtävä arvonalennus, mikäli sijoituksen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi vielä poistamatonta hankintamenoa pienempi (KPL 5:13 §) tai todennäköinen luovutushinta on pysyvästi olennaisesti hankintamenoa tai hankintamenojäännöstä alempi. Pitkäaikaisen sijoituksen tulonodotuksia vastaa parhaiten todennäköinen luovutushinta.

Jos rahoitusomaisuudesta KPL 5:2 §:n tai pysyvän vastaavan sijoituksesta KPL 5:13 §:n perusteella tehty kulukirjaus osoittautuu viimeistään tilikauden päättymispäivänä aiheettomaksi, se on oikaistava samassa erässä, mihin kulukirjaus on tehty, eli pysyvien vastaavien sijoitusten oikaisu kohdassa Arvonalentumiset. Rahoitusomaisuuden kulukirjauksen oikaisu oikaistaan kohdassa rahoitustuotot (pääsääntöisesti tuoton tapaan siinä tuloslaskelman ryhmässä, johon arvonalennus on aikaisemmin merkitty; kirjanpitoasetuksen esittelymuistio 20.12.1997).

2.19 Poistot ja arvonalentumiset

Poistot ja arvonalentumiset esitetään kahtena eränä tuloslaskelmassa: omana rivinä suunnitelman mukaiset poistot ja omana rivinä arvonalentumiset.

2.19.1 Suunnitelman mukaiset poistot

Poistoina esitetään kaikki suunnitelman mukaiset poistot pysyviin vastaaviin kuuluvien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista. Suunnitelman mukaisille poistoille on syytä varata tilit tase-erittäin liitetietojen selvittämistä varten. Suunnitelman mukaisten poistojen kohteena olevien pysyvien vastaavien arvonalentumiset käsitellään lisäpoistoina.

Poistettavan käyttöomaisuuden myynnistä aiheutuneet epäolennaiset käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot merkitään poistojen oikaisuna poistoihin, ellei niitä ole merkitty toiminnan muiksi tuotoiksi tai kuluiksi eikä satunnaisiksi eriksi. Suunnitelmapoistojen oikaisuina kirjatut myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät käyttöomaisuuden myyntituloihin, eikä

niitä oikaista rahoituslaskelmassa. Poistoiksi merkityt myyntitappiot on eriteltävä olennaisuuden periaatetta noudattaen tuloslaskelman liitteessä.

Luottotappioita ei sisällytetä poistoihin vaan ne ilmoitetaan muissa varsinaisen toiminnan kuluissa taikka muissa rahoituskuluissa saatavan luonteesta riippuen.

Lisäpoisto, joka tehdään suunnitelman mukaisten poistojen kohteena olevasta aineettomasta tai aineellisesta hyödykkeestä sen vuoksi, että hyödykkeen tulonodotukset tai palvelutuotantokyky ovat heikentyneet olennaisesti, merkitään suunnitelman mukaiseksi poistoksi. Olennainen lisäpoisto on eriteltävä tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Poistoeron lisäys, joka tehdään katettaessa hankintamenoa investointivarauksella, merkitään tilikauden tuloksen jälkeen kohtaan poistoeron lisäys.

2.19.2 Arvonalentumiset

Arvonalentumiseksi merkitään pysyvien vastaavien maa- ja vesialueiden, ennakkomaksujen ja keskeneräisten hankintojen sekä käyttöomaisuusosakkeiden ja -osuuksien sekä aineettomien hyödykkeiden, joista ei tehdä suunnitelman mukaisia poistoja, kohtaan arvonalentumiset.

Muissa rahoituskuluissa esitetään arvonalentumiset pysyviin vastaaviin kuuluvien sijoitusten ryhmään kuuluvien joukkovelkakirjalainasaamisten, muiden lainasaamisten ja muiden saamisten, joille ei ole ennakoitavissa rajallista taloudellista vaikutusaikaa eikä niistä tehdä suunnitelman mukaisia poistoja, hankintamenoista. Suunnitelman mukaisten poistojen kohteena olevien pysyvien vastaavien käyttöomaisuushyödykkeiden arvonalentumiset käsitellään lisäpoistoina.

Arvonalennus voi tulla kysymykseen (kunnan) liiketoiminnassa ja muussa tuloa tuottavassa toiminnassa, jossa hyödykkeen tuottoarvo määritetään suhteessa tämän toiminnan tulonodotuksiin. Tarkastelussa otetaan tällöin huomioon tulevaisuudessa kertyvien tulojen nykyarvo, jos hyödykkeen tuottamat tulot jakautuvat pitkälle aikavälille. Mikäli kysymyksessä on pitkäaikainen sijoitus, vastaa siihen liittyviä tulonodotuksia parhaiten todennäköinen luovutushinta.

Arvonalennus on kirjattava, jos arvonalentuminen on pysyvä.

Aiheettomaksi osoittautunut arvonalennus on oikaistava siinä tuloslaskelman ryhmässä, jossa kulukirjaus on tehty (KPL 5:16 §).

2.20 Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisia tuottoja ja kuluja ovat sellaiset tulot ja menot, jotka perustuvat (kunnan) tavanomaisesta toiminnasta poikkeaviin, **kertaluonteisiin ja olennaisiin tapahtumiin**.

TASETILIT

Vastaavaa

Pysyvät vastaavat

Käyttöomaisuudessa ei saa olla mukana aktivoituja korkomenoja. Mikäli niitä organisaationne kirjanpidossa on, on ne ilmoitettava meille erikseen.

Maa- ja vesialueet

Ei-palautuskelpoiset liittymismaksut merkitään maksajan kirjanpidossa Maa-alueisiin. Kun kyseessä on oma tontti, ei-palautuskelpoiset liittymismaksut kirjataan pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden tase-erään "Maa- ja vesialueet". Kun kyseessä on vuokratontti, ei-palautuskelpoiset liittymismaksut kirjataan pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden tase-erään "Maa- ja vesialueet" alaräksi nimikkeellä "Kiinteistöjen vuokraoikeudet". Mikäli tase-erä sisältää ainoastaan aktivoituja liittymismaksuja, erälle on kuitenkin suositeltavaa antaa nimike "Kiinteistöjen liittymismaksut".

Rakennukset

Rakennukset -ryhmään sisällytetään myös rakennelmat, joita ovat mm. polttoaine- ja happosäiliöt sekä kevyet esim. puusta tehdyt, usein tilapäiset varastot. Pumppuhuoneet ja verkostoon kytketyt säiliöt voidaan sisällyttää kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin.

Kiinteät rakenteet ja laitteet

- Kiinteät rakenteet ja laitteet esitetään omana taseryhmänään, joka sisältää mm.
- maarakenteet eli katujen, teiden ja siltojen sekä puistojen ja virkistysalueiden ja vastaavien rakenteiden hankintamenot, ei kuitenkaan maapohjan hankintamenoa
- vesirakenteiden eli patojen, kanavien ja altaiden hankintamenot
- johtoverkostojen ja niiden laitteiden hankintamenot
- muiden kiinteiden koneiden ja laitteiden hankintamenot, jotka eivät ole rakennuksen hankintamenoa.

3.1.4 Sijoitukset

Taseryhmään sijoitukset aktivoidaan hankintamenot käyttöomaisuusarvopapereista ja muista pitkäaikaisista sijoituksista. Sijoitukset on kunnan taseessa eriteltävä:

Osakkeet ja osuudet

Pysyvien vastaavien sijoituksiin kuuluvat pysyvään käyttöön hankitut arvopaperit ja osuudet. Muut arvopaperit ovat rahoitusarvopapereita. Osakkeet ja osuudet sisältävät siten sekä käyttöomaisuusarvopaperit että pitkäaikaiseen sijoittamiseen luettavat osakkeet ja osuudet. Käyttöomaisuusarvopaperin hankinnan tarkoituksena on vaikuttaa kunnan tulonmuodostukseen tai palvelujen tuottamiseen jatkuvasti useana tilikautena.

Käyttöomaisuusarvopapereita ovat mm. kunnallisia palveluja tuottavien yhteisöjen osakkeet ja osuudet. Lahjoitusrahastojen erityiskatteena olevat osakkeet ja osuudet merkitään toimeksiantojen varoihin kohtaan lahjoitusrahastojen erityiskatteet. Osakkeet, jotka on hankittu pitkäaikaiseen sijoittamiseen merkitään pysyviin vastaaviin ja osakkeet, jotka on hankittu rahavarojen sijoittamiseksi tilapäisesti merkitään vaihtuviin vastaaviin rahoitusarvopaperit -erään.

Osakkeet ja osuudet eritellään taseen liitetiedoissa seuraavasti:

Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä
Kuntayhtymäosuudet
Osakkeet ja osuudet osakkuus- ja muissa omistusyhteisyhteisöissä
Muut osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet on ilmoitettava siinä taseen nimikkeessä, mihin ne kulloinkin luonteensa puolesta kuuluvat jaoteltuina edellä mainitulla tavalla.

Tytäryhteisöllä tarkoitetaan niitä osakeyhtiöitä, yhdistyksiä ja muita yhteisöjä sekä säätiöitä, joissa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta.

Kuntayhtymäosuuksiin merkitään osuudet niissä kuntayhtymissä, joissa kunta on jäsenenä.

Osakkeet ja osuudet osakkuus- ja muissa omistusyhteisyhteisöissä -ryhmään merkitään kunnan omistamat osakkeet ja osuudet osakkuusyhteisöissä, omistusyhteisöissä ja yhteisyhteisöissä. Yhteisöjen määritelmät on esitetty kirjanpitolautakunnan yleisohjeessa kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöksen laatimisesta (5.9.2000).

Joukkovelkakirjalainasaamiset

Pitkäaikainen joukkovelkakirjalaina, jota on tarkoitus pitää sijoituksena juoksuajan loppuun, merkitään pysyviin vastaaviin. Sen sijaan joukkovelkakirjasaaminen, joka on tarkoitus realisoida maksuvalmiuden tai korkokehityksen sitä vaatiessa, merkitään vaihtuviin vastaaviin, vaikka se erääntymispäivän perusteella olisi pitkäaikainen.

Joukkovelkakirjasaamiset ovat kunnan pitkäaikaisia sijoituksia muiden yhteisöjen liikkeeseen laskemiin lainapapereihin kuten obligaatiolainoja tai debentuurilainoja.

Muut lainasaamiset

Muut lainasaamiset ovat muita antolainoja kuin joukkovelkakirjalainoja. Kysymyksessä voivat olla myös pysyväisluonteisesta sijoittamisesta johtuneet muut lainasaamiset kuin joukkovelkakirjalainasaamiset. Antolainat kunnan tytäryhteisöille ja muiden kunnallisia palveluja tuottavien yhteisöjen pysyväisluonteiseen rahoittamiseen, esim. investointimenojen rahoittamiseen, mukaan lukien pääomalainat, kuuluvat tähän ryhmään.

Muut saamiset

Muut saamiset -ryhmä voi sisältää sekä kunnan varsinaista toimintaa palvelevia, edellä mainittuihin tase-eriin kuulumattomia eriä että puhtaasti sijoitusluonteisia eriä, jotka ovat luonteeltaan pysyviä. **Palautuskelpoiset liittymismaksut** ovat maksajalle saamia verkkoyhtiöltä. Maksaja kirjaa tällaiset saamiset pysyvien vastaavien sijoituksiin tase-erään "Muut saamiset".

Lainasaamiset ja muut saamiset eritellään taseen liitetiedoissa seuraavasti:

Pääomalainasaamiset tytäryhteisöiltä
Saamiset tytäryhteisöiltä
Saamiset kuntayhtymiltä (joissa kunta on jäsenenä)
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisyhteisöiltä

Pysyvien vastaavien sijoituksiin merkittyjen pitkäaikaisten lainasaamisten ja muiden saamisten seuraavana tilikautena erääntyviä lyhennyksiä ei tilinpäätöksessä siirretä vaihtuvien vastaavien lyhytaikaisiin lainasaamisiin.

3.2.2.2 Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit jaetaan kunnan taseessa seuraavasti:

Osakkeet ja osuudet
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin
Joukkovelkakirjalainasaamiset
Muut arvopaperit

Rahoitusarvopaperit ovat luonteeltaan lyhytaikaisia sijoituksia, jotka on voitu saada maksuna myyntisaamisesta tai ne ovat voineet syntyä seurauksena rahavarojen tilapäisestä sijoittamisesta.

Osakkeet ja osuudet

Sisällyttäessään osakkeet ja osuudet rahoitusomaisuuteen kunnan todellisena tarkoituksena tulee olla käyttää niitä lähitulevaisuudessa rahoitusvaroina. Jos osakkeet ja osuudet on tarkoitettu pitkäaikaiseksi omistukseksi, ne tulee esittää pysyvien vastaavien sijoitusten erässä Osakkeet ja osuudet. Jos maksuna saamisesta saadut osakkeet ja osuudet jäävät pitkäksi ajaksi tai pysyvästi kunnalle, ne on siirrettävä myös pysyvien vastaavien sijoituksiin.

Tytäryhteisöjen sekä osakkuus- ja muiden omistusyhteisyhteisöjen osakkeiden ja osuuksien sekä kuntayhtymäosuuksien arvot ilmoitetaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin

Kunnan likvidien varojen sijoituksia rahamarkkinainstrumentteihin ovat mm. valtion velkasitoumukset, sijoitustodistukset, kuntatodistukset ja yritystodistukset.

Joukkovelkakirjalainasaamiset

Joukkovelkakirjalainasaamisiin merkitään joukkovelkakirjalainasijoitukset, jotka on tarkoitus realisoida maksuvalmiuden tai korkokehityksen sitä vaatiessa.

Muut arvopaperit

Muina arvopapereina ilmoitetaan rahoitusomaisuuteen kuuluvat arvopaperit, jotka eivät ole osakkeita tai osuuksia, sijoituksia rahamarkkinainstrumentteihin tai joukkovelkakirjalainasaamisia.

3.2.2.3 Rahat ja pankkisaamiset

Rahat

Rahoilla tarkoitetaan kunnan käteisiä kassavaroja (kolikoita ja seteleitä). Käteiseen rahaan verrattavia ovat esimerkiksi kassassa tavanomaisin määrin olevat postimerkit yms.

Pankkisaamiset

Pankkisaamiset ovat pankkien ottolainauksilla olevia talletuksia. Pankkisaamisiin sisältyvät pankkitileillä olevat talletukset riippumatta niiden erääntymisajankohdasta. KPA 1:6.2 §:n säännös saamisen jakamisesta pitkä- ja lyhytaikaiseen ei koske pankkisaamia. Pankkisaamisiin voidaan sisällyttää myös käyttämätön, mutta nostettavissa oleva shekkitaliluotto, jolloin vastattavissa vieraassa pääomassa esitetään koko luoton määrä. Nostamattoman shekkitaliluoton kirjaaminen pankkisaamisiin ei ole kuitenkaan suositeltavaa.

Pitkäaikaisesti sidottuja pankkitalletuksia esim. velan tai sopimuksen vakuudeksi ei ilmoiteta erässä Rahat ja pankkisaamiset, vaan niiden luonnetta vastaavassa rahoitusomaisuuden erässä Muut saamiset.

Keskuskassan ja taseyksikön väliset sisäiset yhdistilit avataan tiliryhmään Rahat ja pankkisaamiset.

VASTATTAVAA

3.3 Oma pääoma

Kunnan taseessa oma pääoma ryhmitellään seuraavasti:

- Peruspääoma
- Liittymismaksurahasto
- Arvonkorotusrahasto
- Muut omat rahastot
- Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä
- Tilikauden ylijäämä/alijäämä

3.3.1 Peruspääoma

Kunnan peruspääomaa voidaan korottaa muista omista rahastoista tai edellisten tilikausien ylijäämästä tehtävällä siirrolla. Peruspääoman alentaminen edellyttää erityistä selvitystä siitä, että alentaminen ei vaaranna kunnan talouden tasapainoa.

Oman pääoman siirroista päättää valtuusto tilinpäätöksessä tai sen yhteydessä päättäessään tilikauden tuloksen käsittelystä tai talouden tasapainottamisesta.

Kuntayhtymän peruspääoma muodostuu ensisijaisesti jäsenkuntien pääomasijoituksista kuntayhtymään. Peruspääomaa on kuitenkin mahdollista korottaa rahastopääomista tai edellisten tilikausien ylijäämästä.

3.3.2 Arvonkorotusrahasto

Arvonkorotusrahastoon merkitään pysyvien vastaavien eriin tehdyt arvonkorotukset.

Tytäryhteisöosakkeisiin tai osuuksiin tehdyt arvonkorotukset tai arvonalennukset peruutetaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa, koska ne ovat konsernin näkökulmasta sisäisiä kirjanpitomerkintöjä.

3.7 Vieras pääoma

3.7.1 Pitkäaikainen vieras pääoma

Tase: Lainapääomien tiliöinnissä noudatetaan tasekaavan mukaista luokitusta. Lisäksi lainapääomien tiliöinnissä otetaan huomioon konsernitilinpäätöksen eliminointivaatimukset tai keskinäiset lainat selvitetään esimerkiksi lainareskontrista.

Vieras pääoma tulee jakaa taseessa kahdeksi pääryhmäksi: pitkäaikaiseksi ja lyhytaikaiseksi vieraaksi pääomaksi. Pitkäaikaisella velalla tarkoitetaan sellaista velkaa, joka erääntyy maksettavaksi yhtä vuotta pidemmän ajan kuluttua. Lyhytaikainen velka erääntyy maksettavaksi tasan vuoden tai sitä lyhyemmän ajan kuluessa.

Tilinpäätöstä seuraavana vuonna erääntyvät pitkäaikaisten lainojen lyhennykset siirretään tilinpäätöksessä pitkäaikaisesta vieraasta pääomasta lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan.

Rahoituslaskelmassa lomakkeen rivi 401870-401880 on ilmoitettava pitkäaikaisten lainojen lyhennykset, jotka ovat todelliset lyhennykset ja maksut tilinpitovuonna eli jaksotukset eivät saa olla mukana näissä luvuissa.:

Sekä pitkäaikainen että lyhytaikainen vieras pääoma eritellään taseessa kahdeksaksi eräksi seuraavasti

Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat eli joukkolainat ovat haltijalle asetettuja, edelleen myytävissä olevia eli jälkimarkkinakelpoisia velkakirjalainoja. Joukkolainoja laskevat liikkeeseen niin yritykset, rahoituslaitokset kuin julkisyhteisötkin. Joukkovelkakirjalainoja ovat esim. obligaatiolainat, debentuurilainat sekä vaihtovelkakirja- ja optiolainat.

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta -erään sisällytetään pankeilta ja muilta rahoituslaitoksilta sekä vahinko- ja henkivakuutusyhtiöiltä saadut lainat. Lainat työeläkelaitoksilta kuuluvat erään Lainat julkisyhteisöiltä.

Rahalaitoslaina saattaa olla myös sekkiluotto. Luotollisen sekkitilin osalta suositeltavaa on merkitä taseeseen kulloinenkin sekkivelan määrä sekkilimiitin sijasta. Maksuvalmiuden kannalta merkittävä sekkilimiitti on kuitenkin suotavaa ilmoittaa taseen liitetietona.

Rahalaitoslaina saattaa olla myös rahoitusvekseli, jota kutsutaan myös omaksi vekseliksi. Rahoitusvekseleitä asetetaan ensisijaisesti lyhytaikaisen vieraan pääoman tarpeen tyydyttämiseksi. Tällöin kunta itse lunastaa vekselin sen erääntyessä. Jos rahoitusvekseli diskontataan pankille sovitun vekselilimiitin rahoissa, käsitellään sitä lyhytaikaisena vieraana pääomana, kun sen juoksuaika on tasan vuosi tai sitä lyhyempi. Limiittiä tai sen käyttämättä olevaa osaa ei esitetä taseessa.

Rahoitus- ja vakuutuslaitoksia ovat:

Kotimaiset talletuspankit

Liikepankit (Nordea Pankki Suomi Oyj, Osuuspankkien Keskuspankki Oyj, Sampo Pankki Oyj, Evli Pankki Oyj, Ålandsbanken Abp, OP-Kotipankki Oyj, Okopankki Oyj ja Gyllenberg Private Bank Ab), säästöpankit ja osuuspankit. Tähän luokkaan luetaan myös Suomessa toimivat ulkomaalaisten omistamat liikepankit (Luettelo tarkistetaan vuosittain Tilastokeskuksen taloustilastoa koskevissa ohjeissa).

Kuntarahoitus Oyj

Muut kotimaiset rahoitus- ja vakuutuslaitokset

Muut rahoitusta välittävät rahalaitokset ja muut rahoituslaitokset (mm. Suomen Hypoteekkiyhdistys, Nordea Rahoitus Suomi Oy, OP-Rahoitus Oy, Sampo Rahoitus Oy, Handelsbanken Rahoitus Oyj, Arsenal Oyj, Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj) sekä vahinko- ja henkivakuutusyhtiöt sekä vakuutusyhdistykset. Myös yksilöllistä eläkevakuutusta hoitavat yhtiöt kuuluvat tähän luokkaan. Lakisääteistä tai siihen rinnastettavaa työeläketurvaa hoitavat eläke-vakuutusyhtiöt ja -laitokset eivät sitä vastoin kuulu tähän vaan luokkaan Sosiaaliturvarahastot.

Ulkomaiset rahoitus- ja vakuutuslaitokset

Tähän luokkaan luetaan ne ulkomailta saadut lainat, joissa kunnan velkojana on suoraan ulkomainen rahoitus- tai vakuutuslaitos, vaikka laina olisikin saatu kotimaisen rahoituslaitoksen avustuksella. Sellaiset ulkomaan rahan määräiset lainat, joissa kotimainen rahoituslaitos on lainanantajana (=välittömänä velkojana), eivät kuulu tähän vaan luokkaan Kotimaiset talletuspankit tai Muut kotimaiset rahoitus- ja vakuutuslaitokset. Ulkomaalaisten omistamat, Suomessa toimivat talletuspankit eivät kuulu tähän luokkaan vaan luokkaan Kotimaiset talletuspankit.

Lainat julkisyhteisöiltä

Julkisyhteisöjä ovat:

Valtio, kunnat ja kuntayhtymät sekä sosiaaliturvarahastot. Valtion virastot ja liikelaitokset löytyvät Internet-osoitteesta:

<http://www.valtiokonttori.fi>.

Valtio

Valtion budjetin alaiset talousyksiköt (ministeriöt, valtion virastot ja laitokset) sekä valtion budjetin ulkopuolisista yksiköistä julkista toimintaa palvelevat rahastot. Ei sisällä valtion liikelaitoksia eikä valtioenemmistöisiä osakeyhtiöitä, ne kuuluvat sektoriin "Muut".

Kunnat

Tähän ei lueta sellaisia kuntien liikelaitoksia, joiden tuottamat tavarat ja palvelut myydään pääasiassa yksityisille, eikä kuntaenemmistöisiä osakeyhtiöitä tai osuuskuntia. Nämä kuuluvat sektoriin "Muut". Kunnat ja kuntayhtymät löytyvät Internet-osoitteesta: <http://www.kunnat.net>.

Kuntayhtymät

Tähän luokkaan luetaan myös Suomen Kuntaliitto, pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta ja Ahvenanmaan maakuntahallinto. Tähän ei lueta sellaisia kuntayhtymien liikelaitoksia, joiden tuottamat tavarat ja palvelut myydään pääasiassa yksityisille. Nämä kuuluvat sektoriin "Muut".

Kuntien eläkevakuutus

Muut sosiaaliturvarahastot

Kansaneläkelaitos, eläkevakuutusyhtiöt, eläkesäätiöt, eläkekassat ja muut työeläkelaitokset (Eläketurvakeskus, Maatalousyrittäjien eläkelaitos, Merimieseläkekassa ja Työeläkekassa), työttömyyskassat, Työttömyyskassojen keskuskassa, Työttömyyskassojen tukikassa ja Erorahasto sekä sairaus-, hautaus- ja eroavustuskassat. Tähän tehtäväluokkaan kuuluvat lakisääteistä ja siihen rinnastettavaa vapaaehtoista työeläkevakuutusta hoitavat yhtiöt ja laitokset. Yksilöllistä eläkevakuutusta hoitavat yhtiöt kuuluvat luokkaan "Muut rahoitus- ja vakuutuslaitokset".

Eläkelaitokselle suoritettujen varojen takaisinlainauksesta syntyneet velat kirjataan julkisyhteisöiltä saatuihin lainoihin. Näiden eläkelainojen määrä on ilmoitettava taseen liitetiedoissa. Ns. sijoituslainat eläkelaitoksilta merkitään joko lainoihin julkisyhteisöiltä tai lainoihin rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta riippuen siitä, kumpaan ryhmään lainanantaja taloustilaston sektoriluokituksessa on sijoitettu. Kuntien eläkevakuutuksen myöntämät lainat kunnille käsitellään kaikki sijoituslainoina eikä takaisinlainauksena.

Lainat muilta luotonantajilta

Muita luotonantaja ovat:

Muut kotimaiset lainanantajat

Yksityiset ja julkiset yritykset (myös valtion ja kuntien yritykset ja liikelaitokset sekä asunto-osakeyhtiöt ja muut asuntoyhteisöt, seurakunnat, säätiöt, yhdistykset yms. voittoa tavoittelemattomat yhteisöt sekä kotitaloudet).

Muut ulkomaiset lainanantajat

Tähän luokkaan luetaan ne ulkomailta saadut lainat, joissa kunnan velkojana on muu ulkomainen lainanantaja kuin rahoitus- tai vakuutuslaitos (esim. ulkomainen yritys).

SiMy 1.10.2009: Tilastokeskus päivittää sektoriluokitustaan vuosittain taloustilaston laadintaohjeissa (viimeisin ohje on Kunnan/ kuntayhtymän taloustilasto 2008, jossa ohjeen

sivulla 7 sektoriluokitus, jonka mukaan Tilastokeskus kerää tiedot kunnilta ja kuntayhtymiltä).

RAHOITUSLASKELMA

Tulorahoituksen korjauserät

Rahoituslaskelman selkeyden vuoksi vuosikate saadaan suoraan tuloslaskelmasta ja vuosikatteen korjaukset esitetään rivillä *Tulorahoituksen korjauserät*. Korjauseriä ovat pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot, mikäli ne on esitetty toiminnan muissa tuotoissa sekä toiminnan muihin kuluihin merkityt pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot.

Myös satunnaisissa erissä esitetyt pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot esitetään rivillä tulorahoituksen korjauserät. Näiden korjausten jälkeen investointien ryhmässä esitettävät pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynti tulot esitetään myyntihintojen mukaisina.

Lisäksi rahoituslaskelman tulorahoitusta joudutaan oikaisemaan tuloslaskelmaan mahdollisesti kirjatulla pakollisilla varauksilla, jotka eivät ole rahan käyttöä. Vastaavasti pakollisten varausten käyttö menojen ja menetysten maksamiseen oikaistaan vähentämällä tulorahoitusta rahoituslaskelmassa. Pakollisten varausten lisäykset ja vähennykset netotetaan ja esitetään tulorahoituksen korjauseränä.